

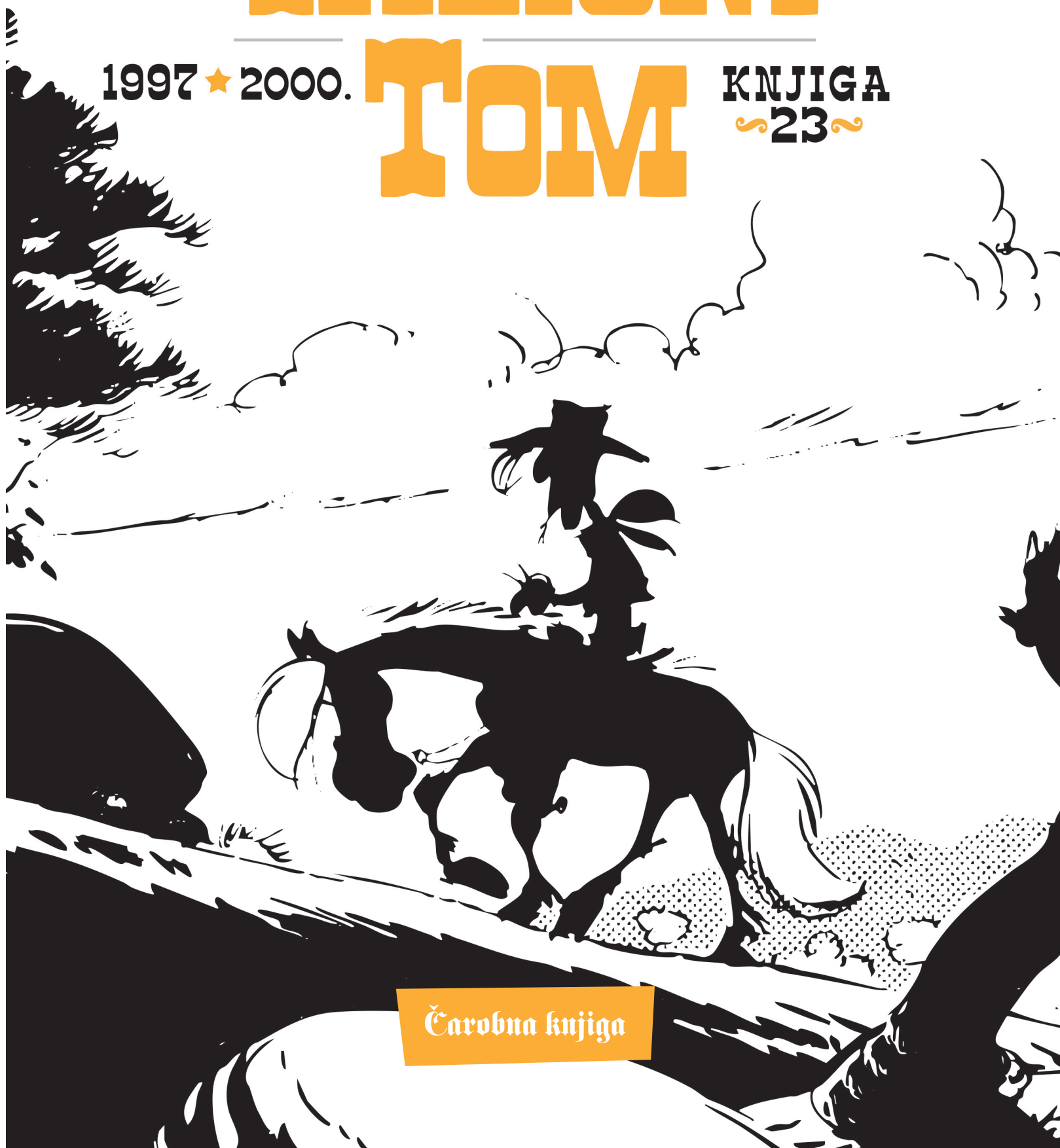
MORIS·FOŠ·ADAM
DE GRUT·NORDMAN

TALICNI

1997 ★ 2000.

TOM

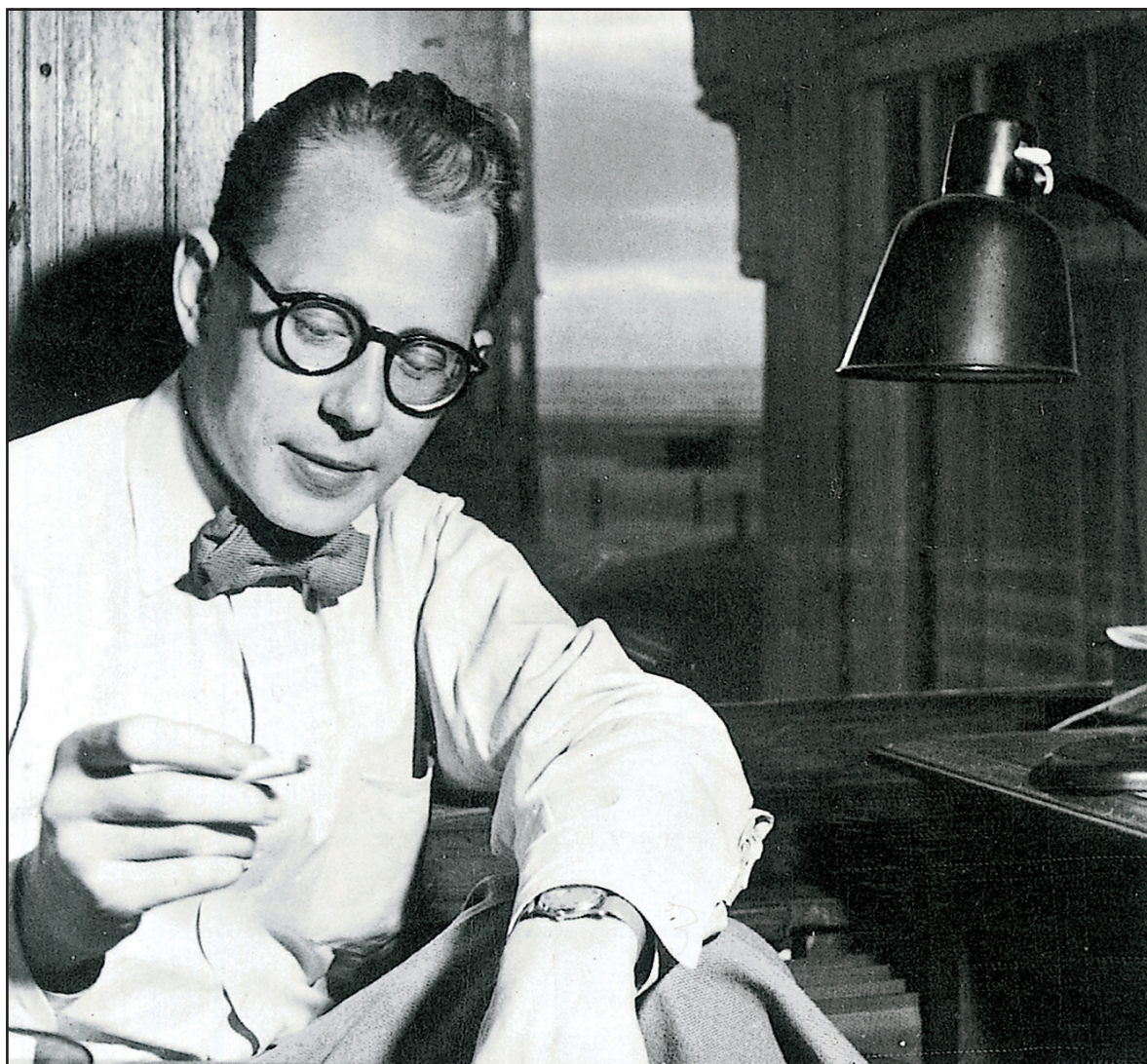
KNJIGA
23

Čarobna knjiga

MORIS:

MUZEJ PRIJATELJSTVA

Tvorac stripova – Moris ili neko od njegovih kolega – i Talični Tom imaju nešto zajedničko. Gaje ljubav prema samoći. Sedeći svakodnevno satima pred tablom, crtač, čak i ako radi brže od svoje senke, ne vidi nikog osim svojih likova. Jasno je koliko Moris uživa da posredstvom svoje olovke, s vremena na vreme, čisto da bi se vratio u stvarni život, uputi prijateljsku ili toplu misao, pa i obe, nekom prijatelju, članu porodice, skicirajući ga kako bi ga, koliko dok traje scena, pretvorio u nekog od junaka svoje priče.

Budući da je imao osećaj za pravo prijateljstvo, uvek je negovao takvu vrstu „miga”, što njegovi brojni čitaoci uglavnom, razume se, nisu znali. A za to je postojalo opravdanje! Šezdesetih godina, konkretno, imena scenarista i crtača bila su, s izuzetkom nekolicine, mnogo poznatija od njihovih crta lica. Njihove fotografije bile su retke – jer skromnost obavezuje – i gotovo nikad nisu davali intervjue na televizijskim kanalima, malobrojnima i tad još crno-belima. Skoro pola veka kasnije, lica tih junaka jedne priče postala su nam dobro znana. Čak su, kao što ste ustanovili, ušla u legendu stripa. Zato vam sa izvesnom nostalgijom predlažemo malo skretanje u muzej prijateljstva.

RENE GOSINI: KULTURA KALAMBURA

Scenarista *Taličnog Toma* brzo je ušao u galeriju likova. U *Taličnom Tomu protiv Džosa Džambasa* on je jedan od zlikovaca iz bande Džosa Džambasa. Silno se smejao tome. Gosini je, između dve priče, takođe rado zbijao šale. Naime, shodno tradiciji, u svaku epizodu koju je predavao Morisu ubacio bi jednu igru reči ili više njih. Crtač, kojem takva vrsta duhovitosti nije bila nimalo bliska, pohitao bi da ih potraži u dobijenom scenariju, isečenom i pretvorenem u dijaloge. Jedanput Gosini u svoje stranice nije umetnuo baš nikakav kalambur. Iznenađen, štaviše pometen, crtač ih je iščitavao i iščitavao, dok ga je Rene, preko telefona, umirivao: „Traži! Naći ćeš.” Naposljetku mu je, posle nekoliko dana, priznao prevaru. Žrtva mu to nikad nije uzela za zlo. Ova anegdota dugo je kružila malim svetom stripa. Ona savršeno simbolizuje jednostavnost te dvojice genija, koji su, do svog poslednjeg dana, ostali velika deca.

ANDRE FRANKEN: PRIJATELJ S POČETAKA

Andre Franken često se pojavljivao u pustolovinama *Taličnog Toma*, na primer u ulozi pomoćnika šerifa, ili pevača koji sebe prati na gitari. Njegova saradnja s Morisom seže do ranih godina njihovog profesionalnog života. Upoznali su se na svojim počecima, radeći kod Žižea. Odmah su se sprijateljili. U to vreme, ali i kasnije, provodili su dane, pa i noći, razgovarajući, sa strašću, o stripu. Svako je otvoreno iznosio svoju teoriju o „devetoj umetnosti” i žučno je branio. Franken je, pre svega, tvrdio da stvari koje se pomeraju treba da odaju snažan utisak brzine. Morisa pak nimalo nisu zanimali ni automobili, ni avioni, ni podmornice, ništa što se ticalo nauke i napretka. *Talični Tom* i *Džoli Džamper* imali su svoje zahteve, stoga se on mahom bavio najkarakterističnijim i najspektakularnijim pozama jednog konja.

Na stranu te interne rasprave, dva čoveka cenila su jedan drugog daleko izvan svoje umetnosti. Franken je redovno hvalio Morisa što se oblači otmeno, uvek je savršeno doteran, čak i dok crta. „Taman da na sebe odene bure, opet bi bio elegantan”, izjavljivao je.

**VIL:
TERANJE KERA**

Vil je takođe bio deo grupe koja je prve korake načinila kod Žižea. Crtač Čupe i Čele (*Tif et Tondou*) i Izabele često je pričao, sa osmehom na usnama, o izvanrednim večernjim zabavama koje je, na svojim počecima, provodio s Morisom. Njih dvojica su, naime, početkom pedesetih, išli u nezaboravne provode. Redovno su izlazili da popiju, teoretski, jedno piće, ali su se naposljetku vraćali u zoru. Njihov defile nije prolazio neopaženo, i na svom putu budio je mnoštvo ljudi. A nije ni čudo! Zamislite Morisa kako svira usnu harmoniku, uz glasovnu pratnju Frankena i Vila, koji urlaju refren jednog ondašnjeg hita: „*Open the door, Richard*”. Nikakav Ričard, niti bilo ko drugi, nije tad otvarao nikakva vrata...

**VIKTOR IBINON:
BAK GRUBER**

Kao i Moris, i on je, zahvaljujući *Baku Deniju*, postao jedna od zvezda *Žurnal de Spirua*. Obojica su živela u Belgiji, ali su se upoznala tek na nekoj od zabava i večera koje su, ovim ili onim povodom, priređivali njihovi izdavači. S nepatvorenom naklonošću prema svom kolegi, Moris je njegovu karikaturu postavio kao lice Garija Grubera u epizodi *U znaku nafte*.

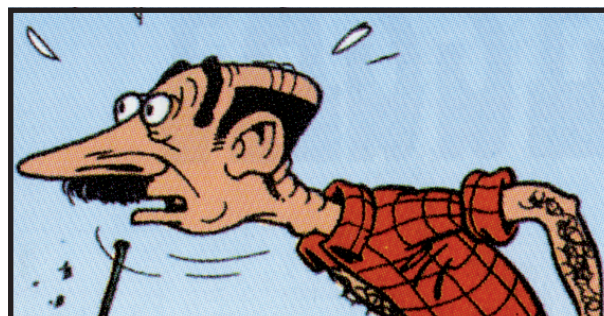
**EDI PAP:
ISTINSKA ZAHVALNOST**

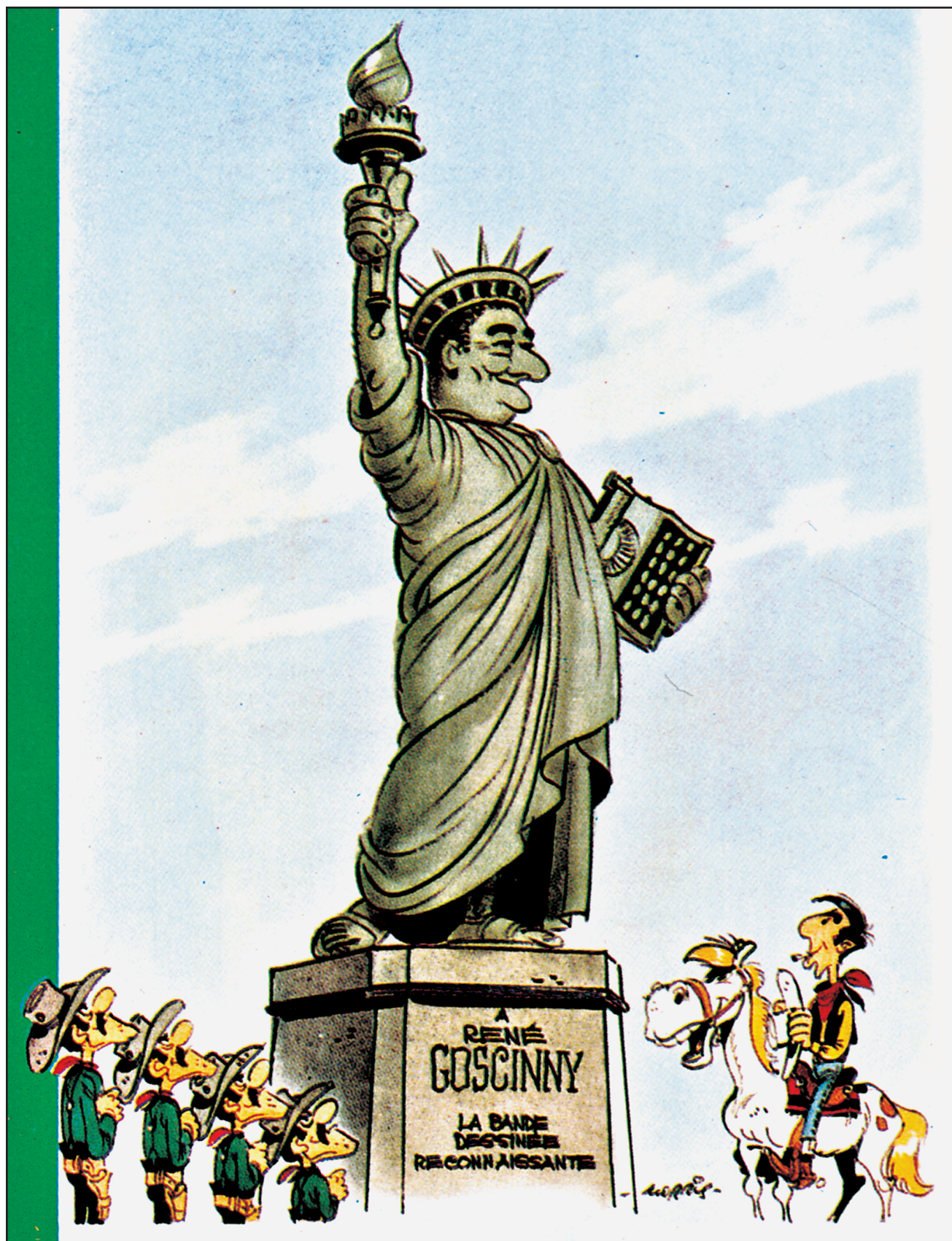
Pap nikad nije zaboravio svoj prvi susret s Morisom, i ganuto govori o tome posle više od pedeset godina. Odmah po završetku Drugog svetskog rata, postao je glavni animator u malom studiju za crtane filmove u Briselu. Jednog jutra, u kancelariju su mu došla dva početnika, Moris i Andre Franken. I tad je nastala bliska saradnja. Nakon nekog vremena, studio se zatvorio i svi zaposleni ostali su, naravno, bez posla. Moris, koji je već radio u štampi, stisnuo je petlju i upoznao, redom, Andrea Frankena i Edija Papa sa Šarlom Dipuijem, urednikom *Žurnal de Spirua*. Ostalo je istorija stripa...

**TATA DE BEVER
TATA MORIS**

Morisov otac, gospodin De Bever, dugo je u belgijskom gradu Kortrajkju vodio fabriku gde su izrađivane lule od gline, korena vresa, pa čak i azbesta. Sin mu je s ljubavlju odao počast prikazavši njegovu karikaturu kao lik tragača za zlatom u jednoj od prvih epizoda *Taličnog Toma*.

*Reneu Gosiniju zahvalni strip
Morisova počast prijatelju Reneu Gosiniju.

TALICHNI TOM

OK KORAL

morris

XAVIER FAUCHE - ÉRIC ADAM.

Vajat Erp, 1885.

Virdžil Erp, 1885.

Morgan Erp, 1885.

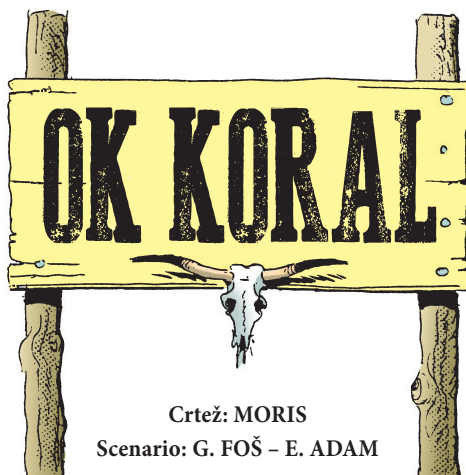
„Tumstounski epitaf”, najstariji list objavljivan u državi Arizoni, diči se time što je najavio više vatrenih okršaja od bilo kojeg lista „s ove strane pakla”...

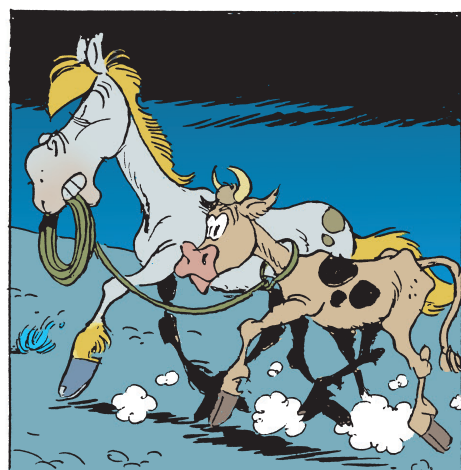
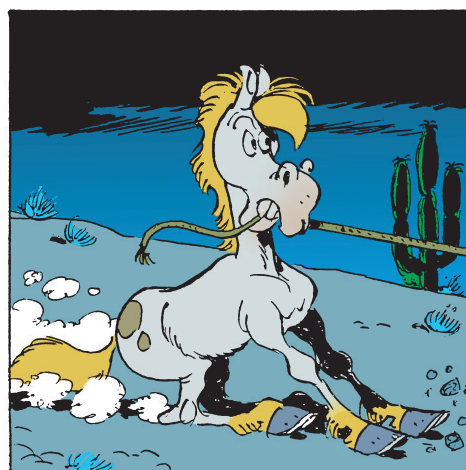
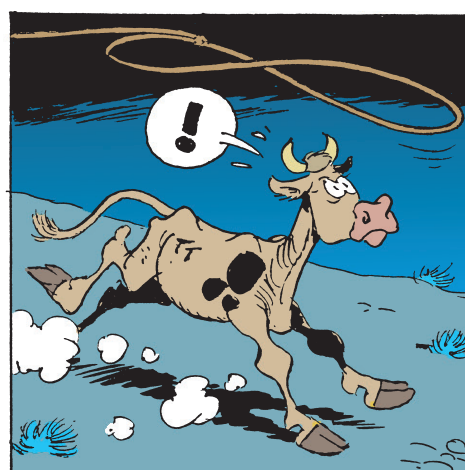
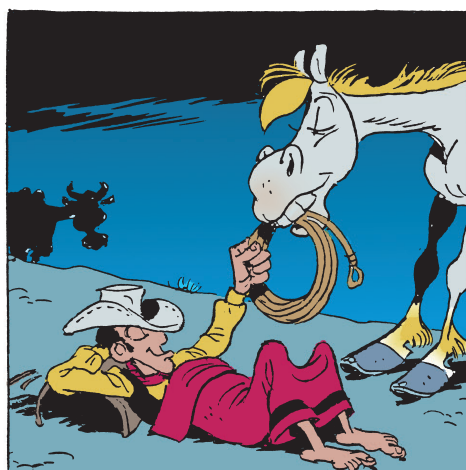
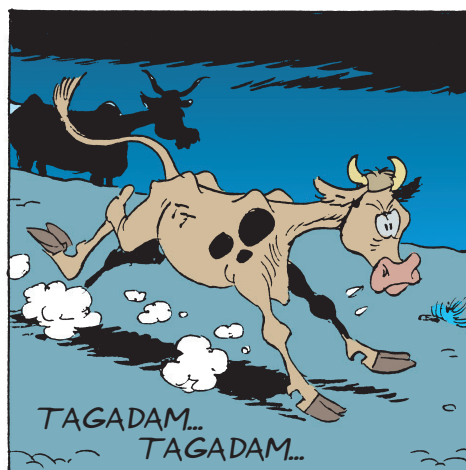
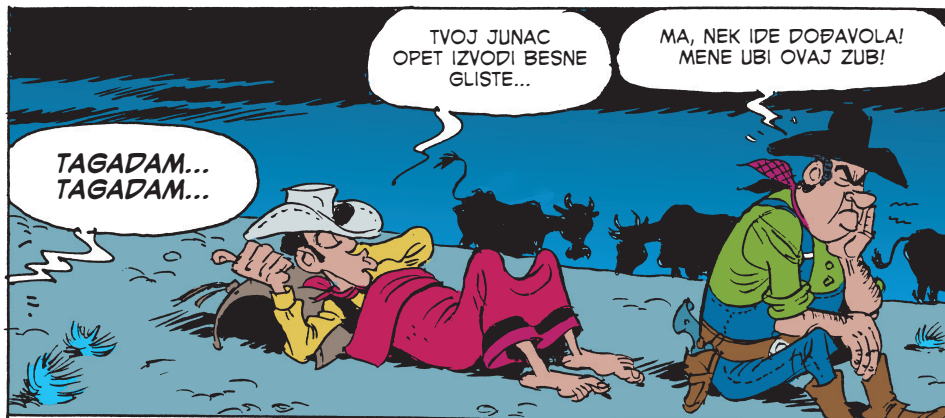
Dok Holidej se u Tumstounu, uz pomoć Nosate Kejt, bavio zubarskim pozivom.

Epizoda „Ok koral” prvobitno je objavljena 1997. godine, u albumskom izdanju kuće *Lucky Productions*.

TIM TEJLOR TERA SVOJA DUGOROGA GOVEDA U EBILIN NA PRODAJU. NJEGOV PRIJATELJ TALIČNI TOM GA PRATI, POŠTO JE U OKOLINI BILO MNOGO KRAĐA STOKE.

SUTRADAN...

